



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 2. Deciditur de esse competente essentiis ab
æterno?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

Punctum Difficultatis 2.

*Deciditur de Esse competente Essentiis
ab aeterno.*

possit dari consequentia ad conditionatum tanquam ad aliquid prius etiam præ statu absoluto, non tamen absolutum, potest habere sensum conditionatum. Tum quia propositio æternæ veritatis est radix, & ultimum refulsorium veritatum de essentia, hæc autem radix non est existentia conditionata: quia si dicas. Hujus propositionis *homo est animal rationale* sensum esse si existat erit rationalis, querendum restat, quare si existat erit rationalis? tandemque defini debet in aliquo absoluto, hocque potius ostendet sensum illius propositionis.

DICENDUM II. Sensum hujus propositionis *Homo est animal rationale esse*, homo identificat sibi animalitatem & rationalitatem: idemque si dicas *homo est risibilis*, sensus erit, homo identificat sibi risibile. Universaliterque loquendo, *Ly Est* in propositione æternæ veritatis accipitur pro *Ly identificatur* pro *Ly essentiat* &c. Unde etiam hujus propositionis *necessè est sedentem sedere*, sensus est, *sedens essentiatur sessione* &c.

EXPLICATUR conclusio. *Ly Est* diversas habet acceptiones, & sic *Ly Est* interdum supponit pro *indicat*, ut si dicam *pulsus est sanus*, sensus erit *indicat sanitatem*. Item si dicam *Medicina est sana*, *Ly Est* supponit pro *causa*, & sic de reliquis: Si ergo tanta est varietas acceptionis particulæ *est*, potest etiam accipi pro *Ly identificat*, vel pro *Ly essentiat*, cum aliàs certum sit quod *Ly est* possit supponere, pro *esse* prout distincto ab existentia: unde etiam dicitur *esse essentiarum* per hoc *esse* non intelligendo existentiam sed essentiam.

PROBATUR. Bonitas hujus explicationis. Quia in adferendo sensu dictarum propositionum servanda sunt hæc, ut scilicet detur sensus, qui aliàs est in similibus usitatus: Deinde ut non sequatur exinde aliqua existentia creaturarum æterna, eaque actualis: Denique ut non sit explicatio propositionis per aliquid posterius, ut reflectenti patebit, ex difficultatibus, supra in similibus allatis: Hoc autem totum in præsentī servatur: Nam imprimis non est usitatum absolute per conditionata explicare. Nos etiam illius propositionis *Homo est animal rationale*, quæ habet *Ly Est* absolutum, non *Ly Esset* conditionatum, ponimus sensum absolutum. Polito etiam quod essentietur homo animalitate & rationalitate, non sequitur aliud, nisi essentiam hominis esse æternam, sensu mox dicendo quin sit existentia æterna. Et cum identificatio & essentiatio non sit quid posterius essentia, sit, ut illa particula *Est* non adferat in explicatione essentia quidquam posterius essentia.

CONFIRMATUR. Quia dictæ propositiones debent habere aliquem sensum; sed non habent sensum conditionatum; ergo debent habere sensum absolutum; sed non alium præter adlatum: Ergo.

PRÆMITTO I. *Esse reale dupliciter accipi posse*, I. prout opponitur ficto, sic v. g. animal præcisum à suis differentiis est aliquid oppositum enti ficto, & Chimæræ, diciturque quid reale. II. Ens reale potest accipi tam pro illo quod opponitur enti ficto, quam pro eo quod opponitur enti intentionali.

PRÆMITTO II. *Aliud esse: querere: an aliquid sit reale, & aliud, an status illius sit realis, vel an sit realiter.* Et ita finis est causa realis, non tamen causat realiter, sed intentionaliter: animal etiam in statu præcisionis est aliquid reale; est enim objectum quod est à parte rei, & tamen prout præcisum non est realiter.

DICENDUM est. *Essentias ab aeterno habere esse aliquod reale condistinctum ab esse objectivo in mente Dei, & esse contento in omni potentia, sed non habere id esse realiter, sed tantum intentionaliter, & extra intentiones non habere esse nisi fundamentaliter.*

Hæc conclusio in quantum hoc esse dicit esse reale coincidit cum Albertino, in quantum hoc esse dicit non haberi realiter, coincidit cum sententia communi. Videturque hanc sententiam licet non ita clarè docuisse Suar, Disp. 31. Metaphys. S. I. N. 10. Et Sect. 12 à N. 38.

PROBATUR I. Auctoritate S. Thomæ Quest. 5. de Potentia Art. 9. ad 16. qui tribuit essentias statum essentia, quæ ejus auctoritas commodè per conclusionem explicari potest.

PROBATUR II. Particulatim. Quod I. nempe quod illud esse sit reale: Quod homo essentietur animalitate & rationalitate non est hoc quid fictum; ergo aliquid reale, prout reale opponitur ficto.

Quod autem illud esse sit ab esse objectivo in mente Dei, & ab esse in omnipotentia distinctum. Probatur: Quia non ideo est homo animal rationale, quia illum Deus non potest facere nisi animal rationale, sed ideo non potest facere hominem nisi animal rationale, quia exigit esse animal rationale, nec ideo non potest homo esse nisi animal rationale, quia nescit illud Scientia divina rationale animal; Ergo datur exigentia alia, unde homo sit animal rationale, vel cognoscatur ut tale. Ergo illa exigentia est quid distinctum à continentia in omnipotentia & Scientia. Deinde sunt propositiones æternæ veritatis, quæ nullo modo continentur in omnipotentia Divina, v. g. si dicas *Lapis per impossibile si esset Leo, sentiret*. Ergo apparet objectum propositionis æternæ veritatis, esse aliud, quam contineri in omnipotentia. Vel si nolis suppositiones impossibiles, certè de Deo formantur

Propositiones æternæ veritatis, & tamen objecta illarum non continenter in omnipotentia Divinâ, nam hæc ad sola creata extenditur. Similia possunt dici de scientia Dei, quia si supponeretur per impossibile, vel errare Deus in notitia enuntiareq; *homo non est animal rationale*, vel non cognoscere omnia, hæc propositio *homo est animal rationale*, vel erit falsa, vel vera? si falsa, cur? si vera, ergo & objectum illius ita se habens ut enuntiat. Ergo apparet dari illius esse, & non solum in omnipotentia. Quæ omnia rursus sic enodantur. Antequam dicatur essentia contineri in omnipotentia Divinâ, prius est ratione nostra posse illam velle Deum, quia omnipotentia est, ut ita dicam, executiva voluntatis Divinæ. Rursus prius est ratione nostra, creaturas esse in mente Dei, quàm esse objectum voluntatis Divinæ: prius enim est esse cognitum quàm esse volitum: Rursus ante esse cognitum, cum illa cognitio non sit practica, sed primum speculativa, debet esse prius tanquam exigivum, ut sic, & non aliter noscatur: Ergo apparet dari esse creaturarum condistinctum, ab esse contento in mente sola Dei, & esse contento in omnipotentia.

RESPONDEBIS. Non potest Deus efficaciter & rationabiliter aliquid velle nisi præsupponat quod id Deus facere possit, posse autem Deum facere aliquid, est illius essentiam contineri in omnipotentia.

CONTRA est. Considerando omnipotentiam in quantum est vis executiva, prius est Deum velle, quàm applicare illam suam executivam. Rursus cum intelligere & velle, sint priores perfectiones, præ posse facere ad extra, tanquam perficientes in ordine ad se, cum posse facere perficiat in ordine ad aliud, etiam sub hac formalitate, erit prius velle quàm omnipotentem esse. Ne autem dicatur imprudenter velle, sufficit pro priori præintellectio, quod id fieri possit ratione passivæ possibilitatis. An autem sub aliqua alia formalitate prior sit contentia in omnipotentia quam in voluntate, de hoc in præsentem non disputo.

Quod autem illud esse sit esse intentionale probatur. Tum quia non est fictum, non enim hoc fictum est, quod omnipotentia non possit hominem, v. g. facere nisi animal rationale. Non etiam hoc esse est reale prout opponitur intentionali, propter rationes suprà adlata difficultate. 1 p. 2. Ergo illud esse debet esse intentionale. Tum quia objectum quod fit vi abstractionis nõ est nisi objectum intentionale, jam autem illa exigentia est objectum nostrarum intentionum.

Quod autem ante omnem nostram intentionem sit illud esse nonnisi fundamentale sic explicatur. Videt Intellectus noster omniscientiam Dei non apprehendere hominem cum rugibilitate nec posse apprehendere; Videt item omnipotentiam non posse creare hominem cum rugi-

bilitate videt non posse amari à Deo rugibilitatem conjungendam homini. Hinc habet fundamentum in ipsa omnipotentia, & omniscientia, omnivolubilitateque, concipiendi exigentiam quandam in essentia, ad nonnisi, ita cognosci, ad nonnisi, ita produci; quæ exigentia independentem à nostro conceptu, cum non sit actualis, ut suprà probatum, & tamen sit aliqua, debet esse nonnisi fundamentaliter.

PROBATUR III. Quia si nihil obsit, ita currere debemus de hoc esse essentiarum, sicut de ipsis universalibus, rationibusque communibus; sed universalia extra nostras intentiones non dantur nisi fundamentaliter; ergo idem dicendum de esse essentiarum ab æterno.

COLLIGES I. Omnia creari ex nihilo essentia, quia esse à nobis concessum essentis, est esse intentionale. II. Esse hoc creaturarum posse appellari esse diminutum, est enim minus reali, majus autem ficto esse, quod bene dici potest esse intelligibile creaturarum, ut docebat Scotus. III. Esse hoc creaturarum, nullam ponere in illis existentiam.

Punctum Difficultatis 3.

Quod verificativum propositionum æternæ veritatis?

PROPOSITIONUM æternæ veritatis verificativum Perez, & Elparza ponunt divinam Essentiam seu Omnipotentiam.

DICENDUM est. *Verificativum propositionum æternæ veritatis non esse Deitatem.* Est Conclusio ad mentem Antiquitatis.

PROBATUR I. Verificativum hujus propositionis, *Ego existo actu*, non est existentia Dei vel Deitas, Ergo neque verificativum hujus propositionis, quæ est æternæ veritatis v. g. *quod existit est actu*, erit Deitas. Antecedens dant Oppositi, probarique poterit ex infra dicendis. Consequentia probatur. Inter possibilitatem passivam existentia ab æterno sumptam, de qua dicitur *quod existit est actu*, & inter actualem existentiam non est distinctio realis, sed solum in statibus? Ergo si *Ly ego existo actu*, non habet verificativum sui existentiam Dei, nec *Ly quod existit est actu*, habebit verificativum sui Deitatem: quæ enim sunt idem realiter, quod est unius verificativum, hoc erit & alterius verificativum; alietas enim verificationis in talibus induceret distinctionem realem; esse enim unius non esset esse alterius; siquidem nec verificativum sequens esse, esset idem. Et sicut quia paries niger non habet sui verificativum idem, quod paries albus nempe non habet verificativum sui disgregativum visus, sequitur *Ly niger* & *Ly albus* esse distincta realiter, ita & in præsentem idem sequeretur.

PROBATUR II. Si propositionum æternæ veritatis verificativum esset Deitas, ideo esset, quia essentia,